

GMINNY PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ GMINY ŻABIA WOLA NA LATA 2009-2013

Wstęp

Program Aktywności Lokalnej Żabia Wola wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań w zakresie Aktywizacji Lokalnej mieszkańców gminy, mające na celu poprawę sytuacji w tym zakresie, określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmacnianiu spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Program Aktywności Lokalnej jest odpowiedzią na cel, jaki został nakreślony w Strategii Lizbońskiej dotyczący spójności społecznej i realizujący się w kształtowaniu nowego aktywności państwa socjalnego. W tym wymiarze konieczne jest inwestowanie w kapitał ludzki oraz kapitał społeczny, czyli inwestowanie w ludzi i w budowanie związków między nimi, w ich wzajemne zaufanie i zaangażowanie w sprawy wspólnoty. Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem określającym proces programowych działań służących kształtowaniu warunków sprzyjających powstawaniu więzi społecznych na terenie Gminy Żabia Wola.

Dokument ten stanowi uzupełnienie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żabia Wola na lata 2009-2013.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w następujących ogólnopolskich dokumentach strategicznych:

- STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU NA LATA 2007-2015
- NARODOWĄ STRATEGIĄ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA POLSKI
- STRATEGIĄ POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2013, MINISTERSTWO POLITYKI SPOŁECZNEJ
- NARODOWĄ STRATEGIĄ ROZWOJU NA LATA 2007-2013
- STRATEGIĄ WSPIERANIA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO NA LATA 2007-2013, MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
- NARODOWĄ STRATEGIĘ SPÓJNOŚCI
- PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA 2007-2013
- STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu kraju, a co z tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Konieczne jest zatem wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmacnianie ich obywatelskiej świadomości. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie

tylko do pracy, ale także do wprowadzania zmian w otoczeniu, również do kreowania nowych rozwiązań.

Z kapitałem ludzkim ściśle związany jest kapitał społeczny oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami.

Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, który zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Są to między innymi:

- Publiczna edukacja
- Pośrednictwo pracy
- Ochrona pracy
- Transport publiczny
- Mieszkalnictwo
- Administracja publiczna
- Sektor pozarządowy
- Rynek pracy
- Rynek dóbr konsumenckich
- Prywatna własność.

Wykluczenie społeczne najprościej mówiąc oznacza wyłączenie z życia społecznego. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom, w tym głównie osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo oraz wychowujących się poza rodziną.

I. Cel ogólny programu

Celem Gminnego Programu Aktywności Lokalnej jest rozwój społeczny poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przede wszystkim młodzieży Gminy Żabia Wola.

II. Cele szczegółowe:

- 1) stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej,
- 2) wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych, promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukację,
- 3) poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych,
- 4) integracja społeczna,
- 5) aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,
- 6) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych w społeczeństwie,

III. Kierunki działań

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

- 1) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
- 2) promowanie i wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie,
- 3) współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
- 4) wspieranie organizacyjne oraz finansowe lokalnych inicjatyw,
- 5) wspieranie lokalnych liderów,
- 6) umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji,
- 7) organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej
- 8) organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- 9) tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie,
- 10) badanie potrzeb i problemów mieszkańców,
- 11) poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody własne Gminy Żabia Wola,
- 12) inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

IV. Założenia programu:

- 1) otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego,
- 2) współpraca instytucji i służb,
- 3) angażowanie lokalnej społeczności w realizacji celów i kierunków działań,
- 4) kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

V. Odbiorcy programu:

Program skierowany jest do:

- 1) członków danej społeczności,
- 2) osób z konkretnego środowiska,
- 3) grup społecznych,
- 4) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, w tym młodzieży.

VI. Metody pracy wykorzystywane do realizacji programu:

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

- 1) ŚRODOWISKOWEJ PRACY SOCJALNEJ - działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
- 2) INSTRUMENTÓW AKTYWNEJ INTEGRACJI - szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej,

Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego

VII Przewidywane efekty:

- 1) integracja społeczności lokalnej i grup społecznych,
- 2) zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby,
- 3) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów,
- 4) podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy,
- 5) stworzenie płaszczyzny sprzyjającej angażowaniu się w życie lokalnej społeczności,
- 6) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące,
- 7) wzrost zaangażowania instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- 8) powstanie lokalnych grup działania oraz nowych organizacji pozarządowych,
- 9) realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności,
- 10) stały monitoring potrzeb środowiska lokalnego,
- 11) aktywizacja osób wykluczonych,
- 12) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych w społeczeństwie.

VIII. Realizatorzy

Realizatorami zadań programu są:

- Urząd Gminy Żabia Wola
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli
- pozostałe jednostki organizacyjne
- organizacje pozarządowe

IX . Źródła finansowania programu

Realizacja zadań programu może być finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego
- ze środków funduszy strukturalnych – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – projekty systemowe dla ośrodków pomocy społecznej
- środków własnych podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych programów aktywności lokalnej
- ze środków pochodzących od sponsorów.

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów programu. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych. Realizatorzy będą przedkładać Wójtowi Gminy Żabia Wola sprawozdania z realizacji programów i projektów realizowanych w ramach „Programu aktywności lokalnej”.

Opracowała: Elżbieta Kwiatkowska